

Museum Skla Portheimka – Přehled činnosti v letech 2018–2020

Rok 2018

Otevření Musea Skla Portheimka / Štefánikova 68/12, Praha 5

Stálá expozice současného uměleckého skla – Sklo jako umění 29.6.2018 – 6.3.2021

Ve vile Portheimka jsou díla proslulých sklářských umělců nainstalována tak, aby podtrhla její barokní atmosféru. Jednotlivé místnosti navozují náladu několika prostor sloužících v oné době k reprezentaci, povzbuzení duše, zábavě a potěše oka. Nesou označení **Kaple**, **Hodovní síň**, **Mramorový sál**, **Krajina**, **Kabinet** a **Divadlo**. Barokizující tendence, které po staletí procházejí dějinami umění, se výrazně projevují i v moderním uměleckém skle, proto je propojení Portheimky a tohoto materiálu zcela adekvátní a přirozené.

Koncepce expozice: Helena Musilová (MK), Milan Hlaveš (UPM), Jiří Novotný (Nanoarchitekti)

Krátkodobé výstavy

Karen LaMonte – Oděná světlem 29.6. - 4.11.2018

Ve světě umění se často stanou věci nečekané až překvapivé. Mezi ně náleží fantastický příběh americké výtvarnice Karen LaMonte. Již při studiích v USA začala koncepčně uvažovat o podobách tělesnosti a fyzického těla, o ženské roli ve světě. Získané podněty a zkušenosti promítala do skleněného materiálu. Poté na základě udělení Fulbrightova stipendia absolvovala studium v ateliéru prof. Vladimíra Kopeckého na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Pokračovala tehdy ve svých myšlenkách na zhotovení trojrozměrných šatů z křišťálového skla v životní velikosti. Díla Karen LaMonte nyní zdobí nejvýznamnější sbírky moderního skla.

Kurátor výstavy: Milan Hlaveš (UPM)

Příběh Zlíchovské sklárny Inwald 16.11.2018– 17.2.2019

Základním cílem výstavy je přiblížit návštěvníkům slavnou tradici sklářské výroby na území MČ Praha 5, přičemž detailně se zaměří na historii světoznámé sklárny Inwald na Zlíchově, odkud se v průběhu 19. a 20. století výrobky vyvážely do několika světových kontinentů. A odkud si našly cestu také do všech českých domácností.

Kurátor: Milan Hlaveš (UPM)

Autor: Pavel Fabini

Doprovodné programy ke stálé expozici

Krásno a výtvarno

Seznámení s barokem, jedním z posledních jednotných uměleckých slohů, v jedinečné barokní budově Portheimky, kterou si jako letohrádek postavil Kilián Ignác Dientzenhofer před 290 lety.

Den a noc – dílna inspirovaná sochami Antonína Brauna, vytvoříme vlastní sádrové reliéfy či vyzkoušíme techniku kašírky

Malba na sklo za zvuků barokní hudby a hudby současné inspirované barokem – inspirace autentickými nástěnnými malbami Václava Vavřince Reiner a instalací současného sklářského umění

Divadlo světla a stínu – tvorba netradiční vitráže z průhledných materiálů: technika koláže barevných pauzovacích papírů či barevných fólií, možnost vyzkoušet techniku fusingu (spékání barevných fólií)

Portheimka aneb jedna budova, mnoho proměn, funkcí a majitelů
Od skleněné perly k soše

Doprovodné programy pro výstavu Karen LaMonte

Za tajemstvím šatů a zrcadel

Obleč si šaty – tvorba s fotografiemi šatů, doplňování portréty účastníků dílny

Detail šatů jako umělecké dílo – tvorba obrazu na základě detailu šatů pomocí techniky fusingu (spékání barevných fólií)

Zrcadlí se zrcadlo? – tvorba zrcátka dle vlastního návrhu, vytvoření stálého portrétu na zrcadlicí část

Akce: Skleněná sobota – ukázka sklářského řemesla 22.9.2018

Komentované prohlídky stálé expozice + krátkodobé výstavy pro seniory, pro veřejnost

Dílny pro rodiče s dětmi reflektující stálou expozici Musea skla s následným vyzkoušením techniky gravírování a fusingu

Komentovaná prohlídka objektu Portheimka a setkání pro pamětníky

Komentované prohlídky stálé expozice + výstavy hravá a dětská forma prohlídky

Dílna pro rodiče s dětmi

Testování pracovních listů

Komentovaná prohlídka stálé expozice + výstavy – Živá paměť

Otevřená celodenní dílna

Setkání s učiteli Praha 5

Den Architektury – Komentovaná prohlídka v rámci Dne architektury: 290 let Portheimky. Jedna budova, mnoho proměn, funkcí a majitelů

Hravé prohlídky stálé expozice pro rodiče s dětmi spojená s výtvarnou sklářskou dílnou

Komentované prohlídky stálé expozice a aktuální výstavy pro pedagogy s lektorem Musea skla

Dílna pro rodiče s dětmi reflektující výstavu Karen LaMonte: Oděná světlem. Vyzkoušení si techniky monotypu

Hravá komentovaná prohlídka pro rodiče s dětmi, tvorba loutkového divadla v expozici

Workshop – technika Tiffany vitráže pod vedením lektorky z dílny Nadace Bona

Hravé komentované prohlídky stálé expozice a aktuální výstavy Inwald – Příběh zlíčovské sklárny pro rodiče s dětmi spojená s výtvarnou sklářskou dílnou

Workshop – Vánoční perličky – tvoření ozdob z korálků a tlačených perlí pod vedením lektorek z rodinné společnosti Rautis

Doprovodné programy 2018

V roce 2018 proběhlo v Museu celkem 35 doprovodných programů a to v časovém rozmezí od července 2018 do prosince 2018

Rok 2019

V roce 2019 se v Portheimce uskutečnily 3 výstavy.

Svěží barvy/Fresh Colours 5.3.– 9.6.2019

Kurátor: Jaroslav Polanecký

Vystavující autoři: Jakub Berdych starší, BYSTRO DESIGN, Irena Czepcová, Ilona Dragoeva, Lukáš Jabůrek, František Jungvirt, Jitka Kamencová Skuhravá, LLEV, Petr Stacho, Marcela Šilhánová, David Valner

Skupinová výstava Svěží barvy/Fresh Colours představila české resp. v České republice působící zahraniční sklářské umělce, jejichž tvorbu spojuje zaujetí barvami jako jednoho ze zásadních výrazových prostředků. Barva jako základ skleněné masy, se kterou umělec pracuje na straně jedné, a barva nanesená na hotový tvar malířskými nebo jinými technikami. Kromě toho sklářské techniky umožňují variabilní propojení tvarů a barev a práci se světlem, díky čemuž výstavní projekt nabídl pestrou škálu výtvarných konceptů a technických postupů. Výstava je koncipována jako mezigenerační.

Vernisáž: 4. března v 19.00 hodin

Caution: Contents Hot! – sklo v netradičních souvislostech výstava Vendulky Prchalové a Heleny Todd 22.6.–3.11.2019

Kurátorka: Alena Štěrbová

Cílem výstavy děl dvou mladých výtvarnic je představit experimentální přístupy k současné sklářské tvorbě a designu. Obě autorky pracují se sklem netradičním způsobem a kombinují jej s dalšími materiály. I přes to, že sklo zaujímá klíčovou pozici v tvorbě obou autorek, jeho kombinacemi s dalšími látkami a technologiemi vystupují z uzavřeného materiálově specifické prostředí. V rámci výstavy budou představeny vedle již existujících uměleckých děl a designu také zcela nové objekty reagující na historické prostory letohrádku Portheimka a stálé expozice.

Vernisáž: 21. června 2019 od 19 hodin

Tání Hrany – E.Rožátová, D.Vachtová, J.Žertová 19.11.2019–23.2.2020

Kurátoři: Ján Gajdušek a Tereza Havlovcová

Výstava bude poctou doposud žijícím umělkyním, které zásadně přispěly svou tvorbou do vývoje českého ateliérového sklářství 2. poloviny 20. století, jejichž tvorba sahá od 60. let 20. století až do dneška. Dana Vachtová (*1937), Jiřina Žertová (*1932) a Eliška Rožátová (*1940) zároveň představují tři naprosto odlišné tvůrčí a umělecké přístupy v práci se sklem jako sochařským materiálem. Trojici autorek pojí nejen celoživotní přátelství a účast na mnoha výstavách a symposiích u nás i v zahraničí, ale také studium na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v legendárním ateliéru profesora Josefa Kaplického.

Vernisáž: 18. listopadu 2019 od 18 hodin

Doprovodné programy v roce 2019

V roce 2019 proběhlo v Museu celkem 55 doprovodných programů plus 12 speciálních workshopů.

Doprovodné programy ke stálé expozici:

Programy jsou vždy rozdělené do dvou částí: hravé a interaktivní seznámení s vybraným tématem v expozici a následná výtvarná reflexe v ateliéru. V programech dále přibližujeme poslední jednotný styl baroko: Krásno a výtvarno, Den a Noc, Divadlo světla a stínu, Od skleněné perly k soše nebo nabízíme program věnovaný objektu Portheimka (Portheimka aneb jedna budova, mnoho proměn, funkcí a majitelů) či program seznamující studenty s historií Smíchova a urbanismem. Edukační programy plnohodnotně doplňují mimoškolní vzdělávání, jsou úzce navázány na RVP, pracují s mezipředmětovými vztahy a vedou studenty k zájmu o umění, kulturu a řemeslo. Ke stálé expozici máme k dispozici průvodce pro samostatnou dětskou návštěvu. Průvodci jsou koncipovány pro mladšího a staršího návštěvníka.

Doprovodné programy reagující na jednotlivé krátkodobé výstavy:

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVĚ SVĚŽÍ BARVY / FRESH COLOURS

KURÁTORSKÉ PROHLÍDKY A PŘEDNÁŠKY

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY PRO VEŘEJNOST S LEKTORKOU

HRAVÉ PROHLÍDKY PRO RODIČE S DĚTMI S TVŮRČÍ DÍLNOU

WORKSHOP PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

DOPROVODNÉ PROGRAMY PRO ŠKOLY K VÝSTAVĚ SVĚŽÍ BARVY / FRESH COLOURS

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVĚ VENDULKY PRCHALOVÉ A HELENY TODD

CAUTION: CONTENTS HOT! SKLO V NETRADIČNÍCH SOUVISLOSTECH

PRO VEŘEJNOST

KURÁTORSKÉ PROHLÍDKY A PROHLÍDKY S AUTORKAMI

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY PRO VEŘEJNOST S LEKTORKOU MUSEA SKLA PORTHEIMKA

SPECIÁLNÍ AKCE – Komentovaná prohlídka a DJ performance k výstavě Vendulky Prchalové a Heleny Todd

Caution: Contents Hot!

HRAVÉ PROHLÍDKY PRO RODIČE S DĚTMI SPOJENÉ S TVŮRČÍ DÍLNOU

WORKSHOPY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

WORKSHOPY PRO DĚTI

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVĚ VENDULKY PRCHALOVÉ A HELENY TODD

CAUTION: CONTENTS HOT! SKLO V NETRADIČNÍCH SOUVISLOSTECH

PRO ŠKOLY

Základem doprovodných programů je hravá prohlídka výstavy s lektorkou a následná výtvarná reflexe ve výtvarně-vzdělávacím ateliéru Musea skla Portheimka. Nabízené programy přizpůsobí lektori adekvátně věku skupiny, jsou tedy vhodné pro všechny věkové kategorie od předškoláků.

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVĚ TÁNÍ HRANY – E.ROŽÁTOVÁ, D.VACHTOVÁ, J.ŽERTOVA

KURÁTORSKÉ PROHLÍDKY

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY PRO VEŘEJNOST S LEKTORKOU MUSEA SKLA PORTHEIMKA

DOPROVODNÉ PROGRAMY PRO ŠKOLY – SKLENĚNÉ ŘEMESLO OŽIVÁ

Tematické workshopy pro školní skupiny (pro celou třídu) v ateliéru musea pod vedením lektorek Musea skla Portheimka (vánoční, jarní, velikonoční, šperkařský).

Uskutečněné doprovodné speciální akce:

Každý měsíc byly uskutečněny workshopy pro představení a seznámení veřejnosti s různými sklářskými technikami.

Ohlasy média

https://www.facebook.com/events/368525823845752/?active_tab=discussion

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097206490-udalosti-v-kulture/219411000120921/video/721345>

<https://www.artmap.cz/eliska-rozatoва-dana-vachtova-jirina-zertova-tani-hrany/>

<https://www.vecerni-praha.cz/museum-skla-portheimka-pripravilo-novou-vystavu-tani-hrany/>

<https://noviny.praha5.cz>

Rok 2020

V roce 2020 se v Portheimce uskutečnily 2 výstavy, třetí výstava se nyní připravuje.

Pro rok 2020 byly nachystány výstavní projekty, představující významné důležité počiny v oblasti sklářského umění. První z nich, výstava Hvězdný prach, věnovaná luxusní české bižuterii, byla otevřena 9. 3. 2020, několik dní před uzavřením všech

institucí jako ochrany před šířením pandemie. V té době také finišovaly přípravné práce na druhé výstavě, na projektu věnovanému benátskému sklu s názvem: MURANO – SOUČASNÉ SKLÁŘSKÉ UMĚNÍ Z REGIONU VENETA (červen–říjen 2020), kurátoři: Andrea Consentino, Fondazione Musei Civici di Venezia, spolupráce Helena Musilová a Alena Holubová (Museum Kampa), který měl představit aktuální podobu muránského sklářství v kontextu českého skla, které je vystaveno ve stálé expozici v Museu skla Portheimka. Tento projekt jsme nebyli schopni realizovat, a to ani v omezeném rozsahu, protože byl závislý na intenzivní spolupráci a cestách nasever Itálie, které během jara a začátku léta nebyly absolutně možné.

Poslední výstavou měla být autorská konfrontace autorů Lukáše Kalivody a Aleny Matějka.

Po projednání s výstavní radou Museu skla Portheimka byl schválen nový výstavní program (o jeho úpravě jsme v březnu informovali i MK ČR). Rozhodli jsme místo nerealizovatelné výstavy věnované muránskému sklu připravit dvě samostatné výstavy obou autorů, s tím, že k Lukáši Kalivodovi se přidá nejen audiovizuální stránkou Jakub Jansa. Alena Matějka bude vystavovat samostatně a budou představeny její obě velmi rozdílné tvůrčí polohy – jak z minimalismu a mytologické tradice vycházející díla tak práce se surreálním podtextem. Kurátorem výstavy Lukáše Kalivody je Kamil Nábělek kurátorkou výstavy Aleny Matějka bude Helena Musilová.

Se změnou výstavního programu došlo i ke změnám doprovodných programů, které byly z důvodů uzavření musea a bezpečnostních opatření proti šíření pandemie koronaviru COVID-19 zrušeny či přesunuty. V době karantény vznikl online projekt „Z křesla do skla“ a online workshop umožňující tvůrčí dílnu z domácího prostředí. Doprovodné programy byly obnoveny v polovině června 2020, probíhají v souladu s nově stanoveným plánem a těší se opět zájmu odborníků i veřejnosti.

Podařilo se navázat a domluvit spolupráci s Designblokem 2020 a zajisti účast Museu skla Portheimka v podobě workshopu v sekci Město / vlastní prostory.

Hvězdný prach/Stardust – výstava luxusní české bižuterie

10.3.–23.8.2020 (prodlouženo, původní termín do 14.6.2020)

Kurátoři: Petr Nový, Silvie Stanická

Vystavené exponáty/šperky firem: BEADWORLD, FaBOS, G&B bijoux, MISAMO, Odvarka Bijoux, PRECIOSA BEAUTY, PRECIOSA COMPONENTS, PRECIOSA ORNELA, RALTON, ŠENÝR Bijoux,

Deset firem pro Museum skla Portheimka ve spolupráci s kurátory vybralo nebo vytvořilo jedinečné výrobky navržené interními nebo externími českými i zahraničními designéry. Jejich společnými tématy jsou exkluzivita, svět haute couture a celebrit. Unikátní součástí výstavy jsou bižuterní šperky inspirované ženami se silným příběhem a charismatem – symbolický dárek mecenáše Medě Mládkové k jejím nedávným stým narozeninám. Vernisáž: 9. března v 19.00 hodin

Lukáš Kalivoda, Jakub Jansa: Matter of sensitivity

5.9.–29.11.2020

Kurátor: Kamil Nábělek

Vernisáž 4.září v 19:00hodin

Výstava *Matter of sensitivity* je společnou prezentací děl Lukáše Kalivody a Jakuba Jansy. Oba patří k mladým, již ale vyprofilovaným umělcům. Setkávají se zde dva autorské přístupy – Lukáš Kalivoda pracuje se sklem a rozvíjí malířské autorské techniky, Jakub Jansa se soustřeďuje na médium pohyblivého obrazu a práci s žánrem instalace. Tvorbu obou umělců můžeme označit jako experimentální, výrazově mnohovrstevnatou a zároveň divácky poutavou.

Plánované výstavy

Výstava Aleny Matějka – Omnia mea

11.12.2020–14.3.2021

Kurátorka: Helena Musilová

V samostatné výstavě umělkyně Aleny Matějka budou představeny její obě velmi rozdílné tvůrčí polohy – jak z minimalismu a mytologické tradice vycházející díla tak práce se surreálním podtextem, architektonickým pojetím instalace hladké a přísné sochařské, ale také surrealistické.

Doprovodné programy v roce 2020

V roce 2020 bylo a je plánováno v Museu celkem 55 doprovodných programů včetně speciálních workshopů.

V návaznosti na změny ve výstavním programu došlo i ke změnám doprovodných programů, které byly z důvodů uzavření musea a bezpečnostních opatření proti šíření v první i druhé vlně pandemie koronaviru COVID-19 zrušeny či přesunuty. V reakci na to vznikly online projekty, které je možné uskutečnit i v domácích podmínkách.

Doprovodné programy ke stálé expozici

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVĚ HVĚZDNÝ PRACH

Kurátorské komentované prohlídky výstavy Hvězdný prach s kurátorkou Sylvíí Stanickou

Workshop Korálková čelenka

Přednáška PhDr. Kateřiny Nory Novákové, Ph.D. o českém skleněném šperku

Kurátorské komentované prohlídka výstavy Tání hrany s Jánem Gajduškem a Terezou Havlovicovou za přítomnosti autorek Krasohledy v Portheimce. Workshop pro děti i dospělé – výroba vlastního krasohledu pod vedením lektorek ze společnosti Dr. KRASOHLÉD (zimní a letní varianta)

Komentované prohlídky stálé expozice Sklo jako umění a krátkodobé výstavy Tání hrany

Byly a jsou: velké ženy ve vývoji českého uměleckého skla – přednáška PhDr. Sylvy Petrové, UPM

Skleněná sobota: Design v Portheimce – Prodejní přehlídka autorského designu, jehož vůdčím materiálem je sklo

Komentované prohlídky stálé expozice Sklo jako umění a krátkodobé výstavy Hvězdný prach s následnou tvorbou šperku ve výtvarném atelieru

Po stopách výstavy 7+1 MISTŘI ČESKÉHO SKLA – komentovaná prohlídka s lektorem musea

Za tajemstvím sklářské techniky Skleněné květiny – Workshop pro děti a dospělé

Vejece ve skleněné kraje – Workshop pro děti a dospělé

Workshop Hvězdná kaňka

2 roky v Portheimce – Marie Kozáková-Hřebíčková: Árie – pěvecké vystoupení

Workshopy pro děti a dospělé v parku před museem

Léto pro děti

Cvrnkáda

Kurátorské komentované prohlídky výstavy Lukáš Kalivoda, Jakuba Jansa: Matter of sensitivity s kurátorem Kamilem

Nábělkem za přítomnosti umělce L. Kalivody

Skleněná sobota – sklářské trhy

Sklenička s učiteli – komentovaná prohlídka Museu skla Portheimka

Portheimka aneb jedna budova, mnoho proměn, funkcí a majitelů – workshop – v rámci akce Dny architektury 2020

Portheimka od baroka po současnost

Designblok 2020: 7. až 11. 10. – Účast na Designbloku 2020 – akce Město / vlastní prostor.

Speciální akce DB 2020: Artist's touch

Master class: Výroba bižuterie, Náramek a náhrdelník Millefiori

Master class: Výroba bižuterie, Náhrdelník Palle

Master class: Výroba bižuterie, Náramek Merletto

Komentované prohlídky stálé expozice Sklo jako umění a krátkodobé výstavy Lukáše Kalivody a Jakuba Jansy s lektorkou musea

Master class: Výroba bižuterie, Náhrdelník Ragnatela

LampiÓN – workshop pro děti a dospělé

Master class: Malba skla, Váza

Zrušené komentované prohlídky v rámci akce Dny Prahy 5 byly obnoveny / realizovány v rámci doprovodných programů září–říjen 2020.

Plánované akce konec listopadu/prosinec:

Vánoční ozdoby od Korálků z údolí: workshop pro dospělé i děti

Workshop zdobení vánočních ozdob

Ledové květy – workshop navazující na výstavu Aleny Matějka – Omnia Mea

Online programy

Z křesla do skla

Online komentovaná prohlídka musea, zaměřená na vybraná díla ve stálé expozici. Fotografie exponátů podtrhují zajímavosti týkající se autora, historie skla, výrobních technik, či sklářské terminologie. Platforma FB.

Pracovní listy pro mladší a starší děti

On-line pracovní listy vycházející z tištěných průvodců Museu skla Portheimka. Návštěvníci se hravou formou seznamují s fenoménem ateliérového skla, ale i barokními prostory letohrádku Portheimka.

Online projekt Kvíz 7+1 mistři skla

Vzdělávací kvíz představující světově uznávané české sklářské výtvarníky, kterým Meda Mládková roku 1983 uspořádala výstavu v American Craft Museum v New Yorku. Kvíz navazuje na komentovanou prohlídku 7+1 mistři skla.

Online projekt Nouzový stav v Museu skla Portheimka